

Lisboa - Cabo Espichel.

Ponte 25 de Abril, Lisboa.

Cristo Rei.

11-11-2010. Lisboa - Cabo Espichel.

Na was, schrijven en uploaden van verhaal en foto's, lozen we de WC en vertrekken om 14.15 van de camping. Het weer is ietwat fris, maar het blijft de hele dag droog.

We passeren om 14.30 de Ponte 25 de Abril en Cristo Rei op zijn hoge sokkel.

Zicht op Lisboa vanuit Caparica.

Restaurants aan de kust van Caparica.

A2.

Nossa Senhora do Cabo met bedevaartshuizen.

We rijden eerst naar Costa de Caparica, waar we even aan die kust gaan kijken. In de verte zien we het eilandje voor de kust en de kust van Belém. Boven Lisboa hangen nog donkere wolken. Om de ergste honger te stillen eten we er een broodje kaas en ham-kaas aan een van de strandtenten.

We doen enkele pogingen een supermarkt te vinden maar vinden er pas een net voor Coutovia. Pingo Doce levert deze keer een aardige kar vol.

Dan rijden we gezien de tijd van de dag direct door naar Cabo Espichel en de vuurtoren daar. De Nossa Senhora do Cabo, een oude bedevaartskerk, laten we voorlopig rechts liggen.

Nossa Senhora do Cabo met bedevaartshuizen.

Om vijf uur komen we bij de vuurtoren aan. We lopen een klein rondje over deze ruige hoogvlakte. De zee ligt aan de voet van hoge steile kliffen. We hebben mazzel dat er totaal geen wind staat op plek, die bekend staat om zijn wind.

We zien op de kaap ten noorden van ons (bij de kerk en de bedevaartshuizen à la Rossio (Spanje vorig jaar)) een bus mensen rond lopen. Net tegen de zonsondergang komen ze dan naar de vuurtoren. Dan is het even gedaan met de rust. Een bus Spanjaarden is (ongeacht hun leeftijd) qua dB's equivalent aan een popconcert. De vuurtorenwachter krijgt op zijn donder van zijn vrouw, die het misschien wel op haar heupen krijgt van al dat volk. Even later stuurt hij de grote bruine geit de muur over: Ga jij maar spelen. Later vertrekt ook hij en blijven we alleen achter op de grote rotspartij aan zee.

Cabo Espichel.

Cabo Espichel - Portinho da Arrábida.

Geodetisch meetpunt in de buurt van de vuurtoren.

Start wandeling.

12-11-2010. Cabo Espichel - Portinho da Arrábida.

We doen eerst een deel van de wandeling uit de Voetzoeker. Daarvoor lopen we eerst om 10.20 naar die zuil iets verderop. (Geometrisch meetpunt) Vanwege de voortdurende harde wind, die hier zou zijn, staan er geen bomen. Wel is het vergeven van de stekelige planten, waaronder een lage struikvormige soort eik. Opmerkelijk is ook het aantal zangvogels. Het wemelt er van! Bijvoorbeeld spreeuwen, roodborsten, klapksters, putters en roodstaarten.

Overigens is er opmerkelijk genoeg ook vandaag nauwelijks wind, hetgeen wel prettig is.

Spreeuwen.

Zuidelijke klapckster, *Lanius meridionalis*.

Veldkruis.

Als we aan de weg naar Azóia zijn aangekomen, verkorten we de route door 300 m verderop links af te slaan. Overal staan uitgebloeide distels met heel grote bloemhoofden. Een oud stenen kruis staat midden in de struiken.

Nadeel van een route verkorten is dat je niet precies weet, waar je de route weer kunt oppikken. Wij verschillen dan ook van mening, ik houd mijn poot stijf en loop inderdaad te vroeg links in. Op zich geen probleem, want ook deze paden zijn prachtig en lopen ruwweg in de richting van waar we uiteindelijk heen willen: Nossa Senhora do Cabo. Die zien we dan ook geregeld boven de heuvels opduiken.

We komen aan het brede pad dat van de Pedra da Mua afkomt en naar het bedevaartoord gaat. Dus moeten we hier een stuk terug om die dinosaurussporen te kunnen bekijken.

Nossa Senhora do Cabo.

Waterput.

Monumento Natural da Pedra da Mua

A "Pedra da Mua", nome dado à escarpa que limita a sul a Praia dos Lagosteiros devido à lenda da Nossa Senhora do Cabo Espichel, ou da Pedra da Mua, revela pistas de dinossauros que ali passaram há cerca de 145 milhões de anos, no final do período Jurássico. Conhecem-se 38 pistas de saurópodes (dinossauros quadrúpedes herbívoros) e duas de terópodes (dinossauros bípedes carnívoros).

Numa das camadas há sete pistas paralelas de pequenos saurópodes que testemunham a passagem de uma manada de herbívoros.

Além deste grupo sabe-se que passaram três grandes saurópodes porque há evidências de que um dos saurópodes pisou as pegadas dos mais pequenos.

Grupo de saurópodes, dinossauros herbívoros quadrúpedes, passando numa praia litoral há 145 milhões de anos. Ilustração: Marco Lacerda.

Este é um magnífico exemplo de comportamento gregário nos saurópodes reconhecido numa jazida europeia e o melhor testemunho conhecido entre animais tão pequenos.

As pegadas de dinossauros carnívoros bípedes (terópodes) são as típicas marcas com três dedos (tridactílica) que normalmente nas extremidades são pontiagudas devido às impressões das garras.

Rotsen met dinosaurssporen.

Dinosaurusspoorf.

Grote borden wijzen aan waar je moet kijken. Aan de andere kant van een kleine baai met hoge kliffen staan diverse rijen met pootafdrukken van sauropoden (planteneters, die op vier poten liepen). Je kunt er enige met het blote oog zien, maar om ze te vinden is een verrekijker toch nodig. (Na de mislukking in Famalição hebben we nu er uiteraard wel een meeegenomen.)

Terwijl ik nog sta te speuren loopt Tineke alvast een stukje door. Daar staat men net boven enkele sporen van sauropoden en van theropoden (vleeseters, die op twee poten liepen). Ze komt me ophalen en na enig aandringen van haar kant, schuifelen we voorzichtig langs de zeer steile helling naar enkele theropood-afdrukken. Die zijn heel gaaf en dus goed te herkennen. Iets lager loopt een sauropood-”pista”, die eveneens goed bewaard is gebleven.

Tineke gaat zeer tegen mijn zin in door op zoek naar een cache nog lager op die helling. Dit kan een voortijdig eind van vakantie en leven betekenen, vind ik en volg nu niet. We hebben voor het eerst in onheugelijke tijden mot. Dan wil ze ook nog eens dat ik een foto maak van haar expeditie! Nee dus.

Als ze heelhuids terug is, meen ik nog te moeten zeggen dat ik bij een volgende dergelijke gebeurtenis de garmin weg flikker. Een prikkel minder, die tot idiote avonturen aanzet. (Uiteraard is Tineke’s verhaal heel anders, dat begrijp je wel.)

Om 12.40 lopen we door naar de bedevaartplaats. Opmerkelijk is dat de bewolking precies de kustlijn naar Costa Caparica volgt.

De gastverblijven voor Nossa Senhora do Cabo zijn dichtgemetseld. Een groot bord vooraan vertelt dan ook dat de overheid snel orde op zake moet stellen om deze 600 jaar historie van de ondergang te redden. De kerk zelf ziet er binnen heel goed uit. Helaas mogen we er geen foto's maken.

De bewolking volgt de kustlijn.

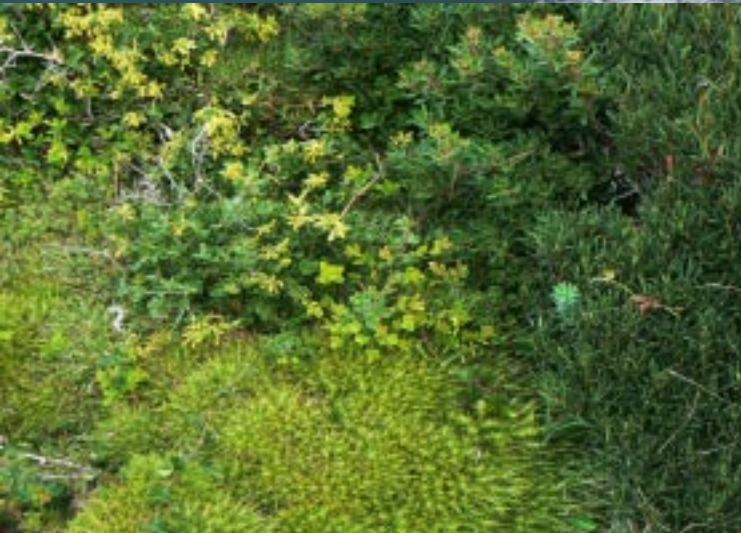

Nossa Senhora do Cabo.

Pedra da Mua vanuit het zuiden.

13.10 is het al weer als we na een blik op de gammele kliffen achter de kerk Zippy weer op gaan zoeken. Intussen zijn wij uiteraard al weer wat ontdooid.

Rotsen met dinosaurussporen.

Kasteel boven Sesimbra.

Haven Sesimbra.

Haven Sesimbra.

Kokmeeuw, *Larus ridibundus*.

Na de lunch (14.30) rijden we naar de Sesimbra. Tanken daar eerst en rijden door naar de haven. Wolken meeuwen hangen er rond het havengebouw en een vissersboot.

Wel is het duidelijk dat men hier niet op camperaars zit te wachten, zodat we na wat rondkijken om 15.20 door rijden. Het strand van Sesimbra en de hoge flats laten we liggen en rijden in de richting van de Serra da Arrábida en het plaatsje Aldeia dos Irmãos daar. IGO stuurt ons onder andere over een brede en behoorlijk te berijden zandweg.

De camperplaats net voor het dorp is achter een afsluitbaar hek bij een uitspanning en daar hebben we nu geen zin in.

Dus besluiten we naar zee terug te gaan.

Het gaat weer een eind terug van waar we kwamen, dan de heuvelrug over en uiteindelijk om 16.20 via een zeer smal en heel steil dalend weggetje Portinho da Arrábida in. Een juweel van een plek aan een kleine baai met slechts enkele huizen en enige grote restaurants op de waterkant.

Portinho da Arrábida.

In het kraakheldere water wemelt het van de vissen (vandaar de duikschool hier). Wel zien we al gauw dat de zandweg die de verbinding heeft verzorgd met de weg verderop aan de baai opgebroken is: We zullen morgen dezelfde weg weer terug moeten pakken.

Na een koffie en pils in een van de restaurants zoeken we tegen vijven Zippy weer op. Morgen meer.

Portinho da Arrábida - Carrasqueira.

Portinho da Arrábida.

13-11-2010. Portinho da Arrábida - Palmela - Carrasqueira.
Met 4208 km op de teller rijden we om 9.15 uit het grijze en heel stille Portinho weg. Via hetzelfde zeer smalle en steile weggetje naar boven en dan rechtsaf hoog boven de kust langs. We stoppen twee keer om wat foto's naar beneden te maken.

De baai net boven Portinho da Arrábida.

Serra da Arrábida.

Portinho da Arrábida.

Figueirinha.

Figueirinha.

Setúbal aan de einder.

Even later 9.45 zien we de prachtige parking van Figueirinha aan het strand met zicht over de hele baai van Portinho tot Setúbal. Er liggen enkele duikers/snorkelaars in het uiterst heldere water. In helemaal gesloten pakken.

Tegen tien uur zien we Troia aan de overkant van de Sado liggen. Een gifgroene veerboot komt er net vandaan. Als we Setúbal doorkruisen miezert het even. Om 10.30 wordt Zippy bij het busstation van Palmela neergezet en beginnen we aan de wandeling over de Serra do Louro uit de Voetwijzer. Via de Roteiro de Moinhos klimmen we er heen.

Snorkelaars.

Cementfabriek.

Troia.

Veer Setúbal - Troia.

Setúbal.

Pompoenoogst in Palmela.

Molens op de Serra do Louro.

Castelo de Palmela.

Al heel snel zien we de 1e serie van windmolens, die hun wind vanuit de grote vlakte richting Lisboa verwachten. In de verte kunnen we Cristo Rei en de Tejo nog herkennen. Na de molens komen we op deze smalle bergrug langs oude Chalcolitische (?), Romeinse en Moorse opgravingen, die recent zijn gebeurd: 1996 - 2005. Terug zien we het kasteel van Palmela hoog op zijn eigen berg boven het dorp.

Drakenbloedboom.

Castelo de Palmela.

Bakkerij bij de 1e groep molens.

Ruïnes van Chibanes .

Sector Sidérico.

Romeinse ruïnes 200 -100 v.C.

Romeinse ruïnes 200 -100 v.C.

Tijdens de wandeling moeten we wel steeds opletten, omdat hier massa's mountainbikers voorbij karren. Niet dat dat problemen oplevert. In tegendeel ze zijn allemaal zeer vriendelijk, niet één passeert ons zonder te groeten. Het tweede rijtje molens wordt gepasseerd. Een is niet meer dan een ruïne, hetgeen echter wel een idee geeft hoe zo'n molen er van binnen uit zag. Een volgende is dichtgemetseld, 'n andere tot woon- of gastenverblijf omgevormd.

Molen uit de 2e groep.

Parasailoefeningen.

Molens uit de 2e groep.

Serra do Louro.

Bidsprinkhaan.

Op de terugweg zien we een bidsprinkhaan op het pad. Daar hij absoluut geen haast heeft, kan ik hem goed fotograferen. Hé een insect dat zijn kop ten opzichte van zijn lijf kan draaien? Ik kan me zo gauw geen andere insecten in gedachten halen die dit kunstje ook kunnen.

Tijdens de lunch in Zippy vinden we radio Amalia (alleen fado) weer terug. De frequentie wordt genoteerd: 92,0 MHz.

Om 13.15 rijden we terug naar Setúbal en zijn Troia Cais.

Aan de Av. 22 de Dezembro in Setúbal zien we een heel aardige kerk op een groot plein: Igreja de Jesus.

Setúbal.

Igreja de Jesus.

Haven van Setúbal.

Setúbal.

Aankomst op de zuidoever van de Sado.

Om 14.20 worden we voor •11,60 over de Sado gezet door één van die groene veerboten.

Om 14.45 rijden we de smalle duinenstrook net ten zuiden van Troia op en gaan door naar Comporta. Daar kijken we even naar een geschikte plek voor vannacht (niet interessant) en rijden door naar het haventje van Carrasqueira.

Om 15.20 komen we daar aan. Het is een Zuid-Oost Aziatisch aandoende stakketel van palen, planken en touw met diverse hutjes erop getimmerd. Het is nu eb, zodat de kleine vissersbootjes schuin in het slik liggen.

Aan de andere kant van de zandweg langs het water zijn grote rijstvelden. Daar zitten veel Kleine zilverreigers, Blauwe en koereigers rond te scharrelen. In het water/blub scharrelt een Tureluur rond.

Carrasqueira steigers doet ons aan ZO-Azië denken.

Kleine zilverreiger, Egretta garzetta.

Vissersbootjes in Carrasquiera.

Uiteraard lopen we eens het stelsel van steigers op, dat enige tijd geleden tot monument is verheven! Inderdaad op een heel aparte manier schitterend bouwsel. Al met al een mooie plek om de nacht in te gaan.

Tureluur, *Tringa totanus*.

Inktvispotten.

Deze bouwsels zijn tot monument uitgeroepen.

Setúbal gezien vanuit Carrasqueira.

